

ПЕРСПЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

Сонячна енергетика в Україні – це перспективна та швидко розвиваюча галузь, яка відіграє важливу роль у забезпеченні стійкого енергетичного балансу країни. За даними на 2021 рік, внесок сонячної енергії у загальне виробництво електроенергії в Україні перевищує 5%, що свідчить про її велике значення для енергетичної системи країни.

Україна має великий потенціал для розвитку сонячної енергетики завдяки своїм природним ресурсам та географічному розташуванню. Практично вся територія країни підходить для розміщення сонячних електростанцій, що робить її однією з найбільш сприятливих для такого виду альтернативної енергетики.[1]

Найбільш вигідними для встановлення сонячних електростанцій є південні регіони України, зокрема Одеська, Миколаївська, Херсонська та Запорізька області, а також частина Донецької області. Саме в цих регіонах зосереджено понад 60% промислових сонячних електростанцій в Україні. Загальна потужність сонячних електростанцій на кінець 2021 року становила 6320 МВт, і ця цифра продовжує зростати. В експлуатації 15 665 (875 промислові та 14 790 СЕС домогосподарств) об'єктів відновлюваної електроенергетики, яким встановлено «зелений» тариф. Наша держава входить в десятку країн Європи за темпами розвитку сонячної енергетики. Важливо відзначити, що ця статистика не включає сонячні електростанції, що розташовані на тимчасово окупованих територіях.[2]

У 2 кварталі цього року 3480 домогосподарств встановили сонячні електростанції загальною потужністю 98 МВт. Це у 1,7 разів більше, ніж у 1 кварталі", – підкреслили у повідомленні. Загальна потужність домашніх СЕС – 933 МВт. За даними Держенергоефективності, у сонячні електростанції домогосподарства інвестували близько 730 млн євро. Однак поки що СЕС встановили лише 0,5% від загальної кількості домогосподарств, яких в Україні налічується понад 6,5 млн. При цьому лідерами зі встановлення таких домашніх електростанцій є три області: Дніпропетровська – 5706 станцій загальною потужністю 141 МВт; Тернопільська – 2788 станцій загальною потужністю 79 МВт; Закарпатська – 2718 станцій загальною потужністю 78 МВт [3]

Розвиток сонячної енергетики в Україні свідчить про стратегічне значення цієї галузі для забезпечення стійкості та ефективності енергетичної системи країни. Можливості для подальшого росту та вдосконалення сонячної енергетики залишаються значними, особливо в умовах стремління до зменшення викидів та переходу до чистих та відновлюваних джерел енергії.

За підсумками останніх років наша держава мала одні з найвищих темпів розвитку сонячної енергетики в Європі. Однак вторгнення агресора завдало значних збитків галузі. Дві третини СЕС в Україні розташовані на півдні, де сьогодні йдуть активні бойові дії. За різними оцінками, понад 30% сонячних електростанцій на окупованих територіях, а це приблизно 1120-1500 МВт встановленої потужності, зазнали руйнувань. Крім того, зруйновано більше 25% непромислових (приватних) СЕС.[4]

За даними Міненерго, на кінець 2021 року в Україні налічувалось 44 888 сонячних установок приватних домогосподарств, працюючих за моделлю "зеленого" тарифу. У вересні 2022 року їх кількість сягнула 51 414.

Затверджена урядом Національна економічна стратегія передбачає збільшення до 2030 року потужностей з виробництва електроенергії з ВДЕ вдвічі порівняно з 2021 роком – до 19,5 ГВт. Для цього потрібно побудувати приблизно 10 ГВт нових потужностей "зеленої" генерації, які будуть коштувати близько 10 млрд доларів. При цьому за планом побудувати домашніх СЕС потужністю 3,3 ГВт. [5]

Список використаної літератури

1. Tek.energy. (Дата звернення: 13.11.2023). "Структура електрогенерації в Україні та її зв'язок із тарифами на електроенергію." Доступно за посиланням: <https://tek.energy/news/struktura-elektrogeneratsii-v-ukraini-ta-ii-zvyazok-iz-tarifami-na-elektroenergiyu>

2. Ukrinform. (Дата звернення: 13.11.2023). "Найпотужніші сонячні електростанції України - інфографіка." Доступно за посиланням: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2887951-najpotuznisi-sonacni-elektrostantsii-ukraini-infografika.html
3. Ecopolitic.com.ua. (Дата звернення: 13.11.2023). "Де в Україні встановлюють найбільше домашніх СЕС - інфографіка." Доступно за посиланням: <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/de-v-ukraini-vstanovljujut-najbilshe-domashnih-ses-infografika/>
4. Ueex.com.ua. (Дата звернення: 13.11.2023). "Галузь сонячної енергетики в Україні." Доступно за посиланням: <https://www.ueex.com.ua/presscenter/news/galuz-sonyachnoi-energetiki-v-ukraini/>
5. Міністерство енергетики та захисту довкілля України. (Дата звернення: 13.11.2023). "Презентація для ЗУ." Доступно за посиланням: <https://mev.gov.ua/sites/default/files/2022-07/%D0%9F%D0%A0%D0%95%D0%97%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%AF%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%97%D0%A3.pdf>

Reference

1. Tek.energy. (Accessed on: 13.11.2023). "Structure of Electricity Generation in Ukraine and Its Connection to Electricity Tariffs." Available at: <https://tek.energy/news/struktura-elektrogeneratsii-v-ukraini-ta-ii-zvyazok-iz-tarifami-na-elektroenergiyu>
2. Ukrinform. (Accessed on: 13.11.2023). "Most Powerful Solar Power Plants in Ukraine - Infographic." Available at: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2887951-najpotuznisi-sonacni-elektrostantsii-ukraini-infografika.html
3. Ecopolitic.com.ua. (Accessed on: 13.11.2023). "Where the Most Domestic Solar Power Plants Are Installed in Ukraine - Infographic." Available at: <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/de-v-ukraini-vstanovljujut-najbilshe-domashnih-ses-infografika/>
4. Ueex.com.ua. (Accessed on: 13.11.2023). "Solar Energy Industry in Ukraine." Available at: <https://www.ueex.com.ua/presscenter/news/galuz-sonyachnoi-energetiki-v-ukraini/>
5. Ministry of Energy and Environmental Protection of Ukraine. (Accessed on: 13.11.2023). "Presentation for the Verkhovna Rada." Available at: <https://mev.gov.ua/sites/default/files/2022-07/%D0%9F%D0%A0%D0%95%D0%97%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%AF%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%97%D0%A3.pdf>